

Nr. înreg. 1626 / 20. FEB. 2023

Către
Directorii unităților de învățământ preuniversitar

În atenția

PROFESORILOR DE LIMBA LATINĂ

Ref.: Olimpiada Națională de Limbi Clasice, etapa județeană

Conform Calendarului Olimpiadelor Naționale Școlare aprobat de Ministerul Educației cu nr. 24347/19.01.2023, **duminică, 05 martie 2023, se va desfășura etapa județeană a OLIMPIADEI DE LIMBA LATINĂ – clasele VII, IX-XII, la Colegiul Național Pedagogic „Mihai Eminescu” din Târgu-Mureș.**

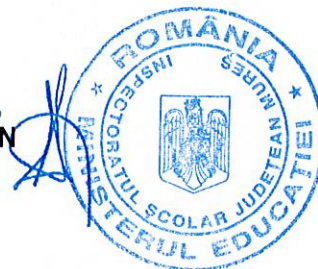
Elevii calificați la etapa județeană vor fi prezenți la Centrul de concurs având asupra lor actul de identitate sau carnetul de elev vizat pe anul școlar în curs. Ora de începere a concursului va fi comunicată în timp util.

Înscrierile se fac la secretariatul colegiului sau pe adresa de e-mail pedagogicmures@yahoo.com, **până în data de 28 februarie 2023, ora 10.00**, conform machetei:

Nr. crt.	Nume și prenume elev	Unitatea de învățământ	Clasa	Profesor coordonator

Olimpiada se desfășoară conform **Regulamentului specific de organizare și desfășurare a Olimpiadei Naționale de Limbi Clasice (Limba Latină și Limba Greacă Veche) – nivel gimnazial și liceal - aprobat cu nr. 25356/15.02.2023, atașat prezentei adrese.**

Inspector școlar general,
Prof. Sabin Gavril PĂȘCAN

Inspector școlar
Limba și Literatura Română - Limba Latină,
Prof. dr. Maria KOZAK

Nr. 25356/15.02.2023

Aprob,
SECRETAR DE STAT
Ionel Florian LIXANDRU

**REGULAMENTUL SPECIFIC
PRIVIND ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA
OLIMPIADEI NAȚIONALE DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ**

I. PREZENTARE GENERALĂ

Art.1 (1) Prezentul regulament definește cadrul specific de organizare și desfășurare a *Olimpiadei naționale de limbi clasice: greacă veche, latină*, numite în continuare Olimpiada, și este elaborat în conformitate cu prevederile *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, aprobate prin ordinul de ministru nr. 3035/2012, cu modificările și completările ulterioare, numite în continuare *Metodologie-cadru*.

(2) Organizarea și desfășurarea *Olimpiadei naționale de limbi clasice: greacă veche, latină* se vor face în conformitate cu prevederile *Metodologiei-cadru*, precum și ale prezentului regulament.

Art.2 (1) Olimpiada este o competiție națională de excelență științifică și culturală, cu un orizont de cunoaștere inter- și transdisciplinar, la care pot participa elevi din toate județele țării și din municipiul București, din învățământul de stat, particular și confesional. Fiecare concurent participă la clasa în care este înscris în anul desfășurării Olimpiadei.

(2) Olimpiada se adresează elevilor din clasa a VII-a și din clasele a IX-a - a XII-a, capabili de performanță, creativi și cu un orizont cultural de factură umanistă adecvat vârstei. Participarea la competiție este opțională și individuală.

(3) Olimpiada vizează evaluarea competențelor din programele școlare de limba greacă veche și, respectiv, de limba latină, în vigoare. Pentru clasa a VII-a sunt vizate competențele din programa școlară pentru disciplina *Elemente de limbă latină și de cultură romanică*.

Art.3 (1) Olimpiada se desfășoară pe două secțiuni:

- Limba greacă veche (elină) - clasele a IX-a - a XII-a
- Limba latină - clasa a VII-a (disciplina *Elemente de limbă latină și de cultură romanică*), clasele a IX-a - a XII-a

(2) Un elev poate participa la una dintre cele două secțiuni.

II. ORGANIZAREA OLIMPIADEI

Art.4 (1) Olimpiada este organizată de Ministerul Educației, prin inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București/unitățile școlare subordonate, în parteneriat cu instituții de învățământ superior și de cercetare din țară, cu instituții de cultură, edituri etc.

(2) Responsabilitatea organizării și desfășurării Olimpiadei revine, în funcție de etapă, unităților de învățământ preuniversitar, inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București prin Comisia județeană/a municipiului București de organizare, evaluare și soluționare a contestațiilor, Direcției Generale Învățământ Preuniversitar din Ministerul Educației.

(3) Structura și atribuțiile Comisiei județene de organizare, evaluare și soluționare a contestațiilor și ale Comisiei centrale a Olimpiadei sunt cele prevăzute în *Metodologia-cadru*.

(4) Comisia centrală a Olimpiadei, aprobată de secretarul de stat pentru învățământul Preuniversitar, se constituie și funcționează conform prevederilor *Metodologiei-cadru*.

III. ETAPELE OLIMPIADEI ȘI NORMA DE REPREZENTARE

Art.5 (1) Etapele Olimpiadei sunt: locală, județeană/a sectoarelor municipiului București, națională.

(2) Pentru etapa locală, data desfășurării și norma de reprezentare/școală/clasă sunt stabilite de Comisia județeană/a municipiului București de organizare, evaluare și de soluționare a contestațiilor.

(3) În conformitate cu prevederile *Metodologiei-cadru*, în cazul în care numărul de unități de învățământ/elevi care pot participa este mic, inspectoratele școlare pot decide să nu organizeze etapa locală a olimpiadei naționale, organizând direct etapa județeană/a sectoarelor municipiului București.

(4) Datele/perioadele susținerii probelor la etapele Olimpiadei sunt stabilite prin *Calendarul olimpiadelor școlare naționale*, aprobat pentru anul școlar în curs.

(5) La etapa locală, Comisia de organizare, evaluare și de soluționare a contestațiilor pentru etapa respectivă stabilește criteriile specifice de departajare în cazul egalității de puncte între candidații aflați pe ultimul loc calificabil și le afișează înainte de desfășurarea probei scrise.

(6) La etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, Comisia de organizare, evaluare și de soluționare a contestațiilor stabilește criteriile specifice de departajare în cazul egalității de puncte între candidații aflați pe primul loc în vederea calificării la etapa națională și le afișează.

(7) La etapa locală și la cea județeană/a sectoarelor municipiului București, calificarea la etapa superioară a competiției este condiționată de obținerea a minimum 70 de puncte la secțiunea limba greacă veche, respectiv 80 de puncte la secțiunea limba latină.

Art.6 (1) La etapa națională a Olimpiadei, participă câte un elev/an de studiu/secțiune din fiecare județ/sector al municipiului București, primul în ierarhia clasei la care a concurat, cu respectarea punctajului minim prevăzut de regulament.

(2) În situația de eventuală egalitate de punctaj la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, pentru locul I, se pot atribui locuri la etapa națională pentru toți câștigătorii locului I *ex aequo* doar dacă numărul total de concurenți care compun lotul județului/sectorului respectiv la etapa națională nu depășește numărul maxim de locuri atribuit județului/sectorului, în urma aplicării prevederilor art. 6, alin. (1) din prezentul regulament; în caz contrar, în vederea departajării lucrărilor aflate la egalitate pentru locul I, se aplică criteriile specifice stabilite de Comisia județeană/a municipiului București și comunicate înainte de proba scrisă.

(3) La etapa națională se atribuie câte 23/locuri/an de studiu la fiecare dintre cele două secțiuni, în conformitate cu prevederile art. 15, alin. (4) din *Metodologia-cadru*.

(4) În situația în care la nivelul județului/sectorului municipiului București nu există participanți care să întrunească acea condiție de calificare prevăzută la art. 5 alin. (7), locurile astfel disponibilizate pot fi adăugate la locurile suplimentare prevăzute la art. 6 alin. (3).

(5) În vederea atribuirii locurilor suplimentare, se aplică și prevederile art. 15, alin.(6) și (8) din *Metodologia-cadru*.

Art.7 Comisia județeană/a municipiului București de organizare, evaluare și soluționare a contestațiilor va transmite la Ministerul Educației situația pe secțiuni și clase a rezultatelor obținute de către elevi, în termen de cel mult cinci zile de la încheierea etapei județene/a sectoarelor municipiului București. De asemenea, va transmite inspectoratului școlar gazdă a etapei naționale, în termen de cel mult zece zile de la încheierea etapei județene/a sectoarelor municipiului București, baza de date privind elevii calificați, conform prevederilor *Metodologiei-cadru*.

IV. PROBELE OLIMPIADEI ȘI STRUCTURA SUBIECTELOR

Art.8 (1) Concurenții la Olimpiadă susțin o singură probă scrisă la toate etapele Olimpiadei, atât la gimnaziu, cât și la liceu.

(2) Proba este individuală, obligatorie.

(3) Punctajul maxim pentru fiecare probă este de 100 de puncte.

Art.9 (1) La toate etapele Olimpiadei, timpul de lucru pentru proba scrisă este de trei ore.

(2) La toate etapele Olimpiadei, este permisă utilizarea de către concurenți, în timpul probei, a dicționarelor latin/grec - român sau latin/grec - o limbă modernă, dar nu și a unor dicționare român/o limbă modernă - latin/grec sau a unor dicționare care conțin părți de morfologie/morfosintaxă (inclusiv tabele/scheme gramaticale, paradigme flexionare etc.).

(3) La niciuna dintre etapele Olimpiadei, nu le este permis elevilor participanți să părăsească sala având asupra lor subiectele de la probele de concurs.

Art.10 (1) Subiectele Olimpiadei cuprind sarcini de lucru care vizează un înalt, dar adecvat vârstei, nivel de dezvoltare a competențelor-cheie din profilul de formare al absolventului de gimnaziu/liceu, în special a competențelor de:

- comunicare în limba maternă;
- comunicare în limbi străine;
- sensibilizare și exprimare culturală.

(2) În cadrul probei de concurs sunt valorificate atât cunoștințe și competențe specifice din programele școlare în vigoare ale disciplinelor de concurs (domeniile de conținut: limbă; istorie, cultură și civilizație/literatură), cât și alte aspecte esențiale pentru studiul limbilor și culturilor clasice:

- interdisciplinaritatea: limba latină - limba română - limbi moderne - istorie - geografie - filosofie - științe;
- conturarea unui profil valoric umanist european, la nivel transdisciplinar, specific contemporaneității;
- sesizarea dimensiunii identitare (cea națională și cea europeană) a personalității cetățeanului;

- dezvoltarea unei gândiri logice și critice, prin valorificarea elementelor și structurilor specifice limbilor clasice și civilizației greco-romane prezente în diverse domenii ale cunoașterii umane.

(3) În mod esențial, proba scrisă a Olimpiadei se structurează pe două sau trei, după caz, domenii de competență:

a) competențele de traducere de text (itemi de tip rezolvare de probleme);

b) competențele de valorificare a elementelor de limbă latină în alte limbi/domenii ale cunoașterii (itemi obiectivi/semiobiectivi);

c) competențele de valorificare în diverse contexte a elementelor de istorie, cultură și civilizație greco-romană, precum și competențele extinse de analiză literară/istorică a unui text (prezentat bilingv, în limba latină/greacă și în traducere în limba română) aparținând autorilor clasici greci/romani, după caz (itemi obiectivi/semiobiectivi/subiectivi).

Art.11 Programa pentru proba scrisă de la etapele județeană/a sectoarelor municipiului București și națională ale Olimpiadei, structura subiectelor și punctajele aferente sunt prezentate în *Anexele 1-2*, care fac parte integrantă din prezentul regulament.

V. ELABORAREA SUBIECTELOR DE CONCURS

Art.12 (1) La etapa locală, elaborarea subiectelor și a baremelor de evaluare este asigurată de către Comisia județeană/a municipiului București de organizare, de evaluare și de soluționare a contestațiilor, pe baza unor proceduri proprii, cu respectarea prevederilor *Metodologiei-cadru* și ale prezentului regulament. Întreaga răspundere pentru păstrarea confidențialității și siguranței transferului de subiecte și bareme, distribuirea către concurenți și apoi publicarea subiectelor/baremelor, precum și pentru asumarea conținutului acestora revine inspectoratului școlar organizator și fiecărei comisii județene/a municipiului București, care aplică respectivele instrumente de evaluare.

(2) Pentru etapa locală, grupul de lucru pentru elaborarea subiectelor și a baremelor de evaluare este coordonat de către inspectorul școlar județean/al Inspectoratului Școlar al Municipiului București responsabil de disciplinele limbi clasice.

(3) Pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București și etapa națională, subiectele și baremele de evaluare sunt elaborate de către un grup de lucru desemnat de către președintele Comisiei centrale a Olimpiadei dintre membrii acesteia și aprobat de secretarul de stat pentru învățământul preuniversitar. Coordonarea științifică a grupului de lucru se asigură potrivit prevederilor art. 27, alin. (1) din *Metodologia-cadru*.

(4) La etapa națională, președintele Comisiei centrale coordonează întreaga activitate de elaborare a subiectelor și a baremelor, inclusiv cea de verificare și avizare finală, înainte de distribuirea lor către concurenți.

Art.13 Grupul de lucru care elaborează subiectele și baremele de evaluare, indiferent de etapă, este format din cadre didactice de specialitate, care nu au elevi calificați la clasa la care elaborează itemi și nu au rude și afini până la gradul al III-lea participanți la Olimpiadă.

Art.14 Baremele de evaluare și notare se vor afișa după încheierea probei scrise.

VI. EVALUAREA

Art.15 Evaluarea se realizează în conformitate cu prevederile din secțiunea 2, *Desfășurarea probelor de evaluare din Metodologia-cadru*.

Art.16 (1) La toate etapele Olimpiadei, evaluarea lucrărilor scrise este realizată de către profesori de specialitate, care nu au elevi calificați la clasa la care evaluează și nu au rude și afini până la gradul al III-lea inclusiv participanți la Olimpiadă.

(2) La toate etapele Olimpiadei, la proba scrisă, profesorii evaluatori vor marca greșelile prin sublinierea acestora.

(3) La etapele județeană/a sectoarelor municipiului București și națională, Comisia județeană/a municipiului București de organizare, de evaluare și de soluționare a contestațiilor/Comisia centrală include subcomisii pentru fiecare secțiune și clasă.

Art.17 (1) La toate etapele Olimpiadei, după finalizarea evaluării, comisia corespunzătoare fiecărei etape – Comisia de organizare, evaluare și soluționare a contestațiilor sau Comisia centrală a Olimpiadei – va afișa rezultatele inițiale ale evaluării, pentru fiecare secțiune și clasă, numai în ordine alfabetică/numerică a participanților.

(2) După eventuala reevaluare la contestații, pentru fiecare secțiune și clasă se afișează rezultatele finale, în ordine valorică, descrescătoare și se stabilesc elevii care vor participa la etapa imediat superioară, prin aplicarea prevederilor corespunzătoare din *Metodologia-cadru* și din prezentul regulament.

VII. DEPUNEREA ȘI SOLUȚIONAREA CONTESTAȚIILOR

Art.18 (1) Pentru rezolvarea contestațiilor se aplică prevederile art. 42-43 din *Metodologia-cadru*.

(2) La nicio etapă a Olimpiadei, nu se admite depunerea contestației de către o altă persoană (părinte, profesor însoțitor, coleg etc.), în absența elevului în cauză.

(3) La etapa națională, înainte de depunerea contestației, elevul trebuie să solicite vizualizarea lucrării, în prezența unui membru al comisiei, cu posibilitatea oferirii de explicații privind evaluarea lucrării, dar fără a i se elibera o copie a acesteia. În situația în care elevul consideră că punctajul stabilit de comisie pentru lucrare nu este în concordanță cu baremul afișat, poate depune contestație. Aceasta nu va fi soluționată decât dacă, în prealabil, elevul a parcurs etapa vizualizării lucrării.

(4) Dreptul la contestație și posibilitatea de a vizualiza lucrarea au ca obiect exclusiv propria lucrare/propriul rezultat.

(5) Elevul concurent nu poate contesta rezultatul unor terți și nu poate avea acces la lucrările acestora.

(6) La etapa națională, contestarea rezultatelor obținute la proba scrisă se face prin completarea de către elevul participant a formularului pus la dispoziție de Comisia centrală a Olimpiadei, pe care îl vor semna atât acesta, cât și profesorul însoțitor al lotului.

(7) La toate etapele Olimpiadei, rezultatele obținute în urma soluționării contestațiilor sunt definitive.

VIII. PREMIEREA

Art.19 (1) La toate etapele Olimpiadei, ierarhia concurenților, în vederea premierii, se stabilește în ordinea descrescătoare a punctajelor finale obținute.

(2) La etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, la fiecare secțiune și la fiecare clasă, se acordă distincții de către inspectoratul școlar organizator al etapei menționate, în urma propunerilor Comisiei județene, fundamentate în mod strict pe ordinea ierarhică a punctajelor concurenților: premii I, II, III și mențiuni - conform art. 46

din *Metodologia-cadru*; modul de acordare a premiilor este stabilit de către organizatorii acestei etape.

(3) La etapa națională, la fiecare secțiune și la fiecare clasă, se acordă de către Ministerul Educației, de regulă, câte trei premii (un premiu I, un premiu II și un premiu III) și un număr de mențiuni reprezentând cel mult 15% din numărul participanților, cu respectarea strictă a ierarhiei valorice, corespunzătoare punctajului obținut.

(4) Comisia județeană/a municipiului București, respectiv Comisia centrală a Olimpiadei stabilesc și afișează criteriile și punctajele minime care permit acordarea unei distincții (premiu sau mențiune); aceste punctaje nu pot fi mai mici de 85 de puncte pentru premiul I, 80 de puncte pentru premiul II sau III, respectiv 70 de puncte pentru mențiune.

(5) La etapa națională, în cazul egalității de punctaj, se pot acorda premii *ex aequo*, cu condiția ca numărul total de premii acordate să nu depășească numărul maxim de premii atribuit pentru întreaga competiție, în urma aplicării prevederilor alin. (3); în caz contrar, se vor aplica prevederile specifice de departajare a lucrărilor candidaților, pe secțiuni și pe clase, stabilite de Comisia centrală a Olimpiadei.

(6) Criteriile de acordare a premiilor speciale sunt stabilite și comunicate, înaintea probei scrise, de Comisia centrală a Olimpiadei.

Art. 20 (1) La etapa națională a Olimpiadei, certificarea premiilor și a mențiunilor acordate de Ministerul Educației se face prin diplomă înregistrată.

(2) Premiile speciale pot fi în bani, cărți, obiecte de birotică și papetărie, excursii, tabere, atât în țară, cât și în străinătate etc. și sunt însoțite de diplome.

(3) Societățile științifice, asociațiile profesionale, universitățile, organizațiile minorităților naționale din România sau din străinătate, autoritățile locale sau sponsorii pot acorda premii speciale elevilor performanți.

(4) În calitate de partener oficial al Ministerului Educației în organizarea și desfășurarea Olimpiadei, Societatea de Studii Clasice (SSCI) oferă următoarele distincții la etapa națională a competiției:

a) medalii de:

- aur - pentru elevii care au obținut premiul I, II sau III;
- argint - pentru elevii care obținut mențiune;
- bronz - pentru următorii 10% dintre elevii din ierarhia clasei respective, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute;

b) premii speciale pentru:

- cea mai valoroasă traducere a unui text din limba latină/greacă în limba română;
- cea mai pertinentă analiză literară a unui text latin/grec;
- cea mai bună lucrare din concurs la limba latină, respectiv greacă veche;
- cea mai valoroasă lucrare a olimpiadei naționale de limbi clasice (din întreaga competiție).

(5) Propunerile pentru medalii și premiile speciale prevăzute la alin. (4) sunt înaintate de către Comisia centrală a Olimpiadei președintelui acesteia, care va întocmi, alături de unul sau doi reprezentanți desemnați de SSCI, lista finală a distincțiilor respective.

(6) Societatea de Studii Clasice își rezervă dreptul să diminueze sau să suplimenteze numărul medaliilor acordate la o ediție sau alta a olimpiadei naționale de limbi clasice, precum și să acorde premii speciale *ex aequo*, ori să acorde premii speciale și pentru alte criterii de performanță a lucrărilor decât cele prevăzute la alin. (4), lit. b).

(7) Asigurarea și oferirea distincțiilor prevăzute la alin. (4) sunt în responsabilitatea Societății de Studii Clasice.

(8) Toate deciziile Comisiei centrale, referitoare la premiere, se consemnează în procesul-

verbal al organizării și desfășurării Olimpiadei.

IX. DISPOZIȚII FINALE

Art.21 La toate etapele Olimpiadei, elevii participanți se vor prezenta la concurs având asupra lor carnetul de elev cu fotografie, vizat pe anul școlar în curs sau actul de identitate, ca document necesar profesorilor asistenți pentru verificarea identității concurenților.

Art.22 (1) Programul desfășurării etapei naționale a Olimpiadei va fi propus de către inspectorul școlar responsabil cu disciplinele limbi clasice din județul gazdă și avizat de către persoana care coordonează aceste discipline în Ministerul Educației.

(2) Numărul profesorilor însoțitori ai lotului reprezentativ al fiecărui județ/al municipiului București va fi calculat astfel încât să fie respectată norma legală în vigoare: de un profesor pentru zece elevi.

(3) Cheltuielile aferente participării elevilor, a profesorilor însoțitori și a profesorilor desemnați ca membri ai Comisiei centrale a Olimpiadei vor fi acoperite în conformitate cu legislația în vigoare.

Art.23 (1) După stabilirea listei elevilor care participă la etapa națională, fiecare inspector județean/al Inspectoratului Școlar al Municipiului București responsabil cu disciplinele limbi clasice organizează, la nivelul inspectoratului școlar, o întâlnire cu elevii calificați pentru etapa națională, cu profesorii însoțitori și cu părinții/reprezentanții legali ai elevilor minori, în vederea instruirii acestora pentru participarea la etapa națională. La finalul instruirii, elevul și un părinte/tutore legal instituit al elevului minor vor semna o declarație prin care să confirme că li s-au adus la cunoștință normele de conduită și consecințele nerespectării acestora.

(2) Deplasarea și participarea în format fizic la etapa națională a elevilor și a profesorului însoțitor se vor face cu respectarea normelor în vigoare valabile pe teritoriul României, referitoare la alerta/siguranța epidemiologică. În acest sens, cei menționați vor semna o declarație prin care își vor exprima acordul referitor la realizarea deplasării și participării, prin respectarea tuturor normelor în vigoare din România, referitoare la alerta/siguranța epidemiologică.

Art.24 (1) Profesorii delegați pentru a însoți loturile județene/lotul municipiului București la etapa națională răspund în privința supravegherii elevilor pe toată perioada deplasării acestora la etapa națională a Olimpiadei și în timpul desfășurării acesteia.

(2) În cazul în care părintele/familia unui elev dorește să-l însoțească la etapa națională, inspectorul școlar de specialitate solicită părinților/reprezentanților legali ai elevului o declarație pe propria răspundere, prin care aceștia iau la cunoștință programul Olimpiadei și își asumă respectarea acestuia, precum și supravegherea elevului.

Art.25 (1) În cazul în care unul dintre elevii din lista comunicată pentru etapa superioară nu poate participa la concurs, directorul unității de învățământ în care este înscris elevul respectiv sau inspectorul de specialitate de la nivelul inspectoratului școlar, după caz, în funcție de etapa județeană/a sectoarelor municipiului București sau națională, va comunica, prin adresă oficială, centrului de organizare și desfășurare a etapei respective, respectiv președintelui și președintelui executiv al Comisiei centrale a Olimpiadei, care este înlocuitorul elevului – concurentul aflat pe poziția calificabilă imediat următoare elevului retras, în ierarhia finală a etapei precedente celei pentru care se solicită ocuparea locului rămas liber.

(2) În vederea aplicării prevederilor alin. (1), inspectoratul școlar se va asigura că a fost depusă de către elev/reprezentanții legali ai acestuia o cerere de retragere din concurs, înregistrată la unitatea de învățământ sau la inspectoratul școlar care a organizat etapa județeană/a sectoarelor municipiului București.

(3) Declarațiile/cererile prevăzute la art. 23-25 din prezentul regulament se păstrează la dosarul Olimpiadei, aflat la inspectoratul școlar organizator al etapei județene.

Art.26 (1) Toți elevii participanți la etapa națională vor primi o diplomă de participare, concepută și realizată de inspectoratul școlar județean gazdă.

(2) Profesorii însoțitori ai elevilor de la etapa națională din fiecare județ/municipiul București vor primi o adeverință de participare, eliberată de inspectoratul școlar județean gazdă.

(3) Profesorii care fac parte din Comisia centrală vor primi o adeverință din partea Ministerului Educației și/sau a inspectoratului școlar județean gazdă, prin care se atestă participarea lor la Olimpiadă.

Art.27 Anexele 1-2, cuprinzând programele de concurs și structura subiectelor pentru cele două secțiuni ale Olimpiadei, fac parte integrantă din prezentul regulament.

**DIRECTOR GENERAL,
Mihaela-Tania IRIMIA**

**DIRECTOR,
Eugen STOICA**

**ȘEF SERVICIU,
Felicia MAN**

**CONSILIER,
Daniel GEORGESCU**

ANEXA 1

la Regulamentul specific al Olimpiadei naționale de limbi clasice: greacă veche, latină

Programa de concurs și precizări privind structura subiectelor

Notă:

1. Pentru etapa locală, în județele/sectoarele în care se organizează această etapă, programa de concurs se stabilește de către Comisia județeană/a municipiului București a olimpiadei, pe baza prezentei programe.

2. Marcatori textuali utilizați în prezenta programă de concurs:

OJ = conținuturi pentru olimpiada/etapa județeană/a sectoarelor municipiului București;

ON = conținuturi pentru olimpiada/etapa națională, care se adaugă celor deja prevăzute pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București.

Elemente de limbă latină și de cultură romanică

Clasa a VII-a

Domenii de conținut. Conținuturi**ELEMENTE DE LIMBĂ LATINĂ**

- substantivul:
 - *OJ*: declinările I-II - genul; cazurile N., G., Ac., la singular;
 - *ON*: declinările I-III - genul; toate cazurile și numerele, la singular și plural;
- adjectivul:
 - *ON*: adjectivele de clasa I;
- verbul:
 - *OJ+ON*: indicativul prezent și imperfect (*esse* și verbele regulate);
- lexic latin în limbile moderne:
 - *OJ*: lexic latin în limba română;
 - *ON*: fondul latin al limbii române; diferența dintre moștenire și împrumut; lexic latin în alte limbi romanice și în limba engleză.
- cifrele romane

ELEMENTE DE CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE GRECO-ROMANĂ

- *OJ*: - mituri fondatoare (Romulus și Remus); simboluri asociate miturilor (*acvila*, *lupoanca* etc.);
 - zei din panteonul greco-roman: *Iuppiter*, *Mars*;
- *ON*: - puterea romană – evoluția în timp și spațiu (epoca regalității: Romulus; întemeierea Republicii; principala instituție a statului roman republican: *senatul*);
 - zei din panteonul greco-roman: *Minerva*;
 - personalități romane: *Caesar*, *Augustus*
 - arta greco-romană și moștenirea ei europeană: identificarea vizuală a trăsăturilor definitorii ale unor monumente de patrimoniu roman/european și universal (*arcul de triumf*, *columna*).

VALORI GRECO-ROMANE PERENE

- **OJ:** - gloria, responsabilitatea, cultura legii;
- **ON:** - moderația, binele personal/public, puterea cuvântului, dialogul.

Structura subiectelor**Subiectul I - 30/40 de puncte**

- traducerea unui text de 15-25 de cuvinte la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv de 20-30 de cuvinte la etapa națională, din limba latină în limba română

Textul (didactic sau epigrafic) este însoțit de o explicație cuprinzătoare, relevantă pentru context, sau, după caz, de un titlu sugestiv pentru conținutul/mesajul său, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de vocabular sau gramatică.

Subiectul II - 20/30 de puncte

- exerciții lexicale și gramaticale:
 - **OJ:** construcții de forme substantivale/verbale; completarea terminațiilor/desențelor unei forme substantivale/verbale date; identificare în limba română a unor cuvinte care provin dintr-un cuvânt de origine (etimon) latinesc dat; identificarea etimonului latin, cu ajutorul dicționarului, pentru anumite cuvinte înrudite în limba română;
 - **ON:** selectarea intrusului într-o listă de cuvinte (pe baza unor criterii morfologice sau lexicale); treceri de la singular la plural și invers ale unor grupuri de cuvinte sau propoziții; alte tipuri de exerciții, pe baza programei școlare, cu valorificarea elementelor de conținut din programa de concurs.

Subiectul III - 30 de puncte

- exerciții de corelare a unor elemente de cultură și civilizație greco-romane cu cele corespondente din lumea contemporană (elemente de mitologie și artă, conform programei), inclusiv pe baza unor imagini/texte multimodale;
- alegerea unei valori greco-romane dintr-o listă dată, care se reflectă cel mai bine într-un text-suport mitologic sau istoric (în limba română), precum și justificarea alegerii, în 30-60 de cuvinte.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Bibliografie orientativă:

- Alexandru Dudău, Simona Georgescu, Theodor Georgescu, *Elemente de limbă latină și de cultură romanică - manual pentru clasa a VII-a*, editura Art-Klett, București, 2019 (inclusiv secțiunile relevante din manualul digital)
- Marcela Grațianu, Alexandru Popp, *Elemente de limbă latină și de cultură romanică - manual pentru clasa a VII-a*, editura Aramis, București, 2019 (inclusiv secțiunile relevante din manualul digital)

- Titus Livius, *De la fundarea Romei*, Ed. Teora, București (sau alte ediții în limba română) - aspectele legate de miturile fondatoare
 - Anna Ferrari, *Dicționar de mitologie greacă și romană*, Ed. Polirom, Iași, 2003
 - Eugen Cizek, *Istoria Romei*, Ed. Paideia, 2002 (aspectele din programa de concurs)
 - diverse imagini, secvențe video, fotografii etc. cu reprezentări ale moștenirii arhitecturale greco-romane (conform programei de concurs)

Limba latină - clasele IX-XII

Clasa a IX-a

Domenii de conținut. Conținuturi

ELEMENTE DE LIMBĂ LATINĂ

- substantivul:
 - *OJ*: declinările I-III;
 - *ON*: declinările IV-V.
- adjectivul:
 - *OJ*: clasele I-II (fără gradele de comparație);
 - *ON*: comparația regulată;
- pronumele:
 - *OJ*: posesiv; reflexiv;
 - *ON*: relativ; demonstrativele *hic, is și ille*
- verbul (doar forme la diateza activă):
 - *OJ*: indicativul prezent și imperfect (*esse* și verbele regulate);
 - *ON*: indicativul viitor; indicativul perfect (*esse* și verbele regulate);
- lexic latin în limba română/limbile moderne (vocabular de circulație internațională):
 - *OJ+ON*: lexic latin în limba română; lexic latin în alte limbi moderne.

ELEMENTE DE ISTORIE, CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE ROMANĂ

- *OJ*: - personaje emblematice pentru destinul Romei: Aeneas; Romulus;
- *ON*: - Scipio Africanus; Hannibal;
- instituțiile politice esențiale ale Romei republicane: Senatul roman; magistraturile ordinare și extraordinare.

Structura subiectelor

Subiectul I - 40 de puncte

- traducerea, din limba latină în limba română, a unui text adaptat din C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, de 25-40 de cuvinte pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv 35-50 de cuvinte pentru etapa națională

Textul este însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică. În mod exclusiv sau predominant, după caz, propozițiile din text sunt principale - se acceptă cel mult o subordonată introdusă printr-o conjuncție explicită. Textul poate conține

propoziții subordonate relative (în special la etapa națională) construite cu modul indicativ, predicate nominale, conjuncția enclitică *-que*, etnonime (nume de popoare/populații) sau de personaje.

Subiectul II - 30 de puncte

- exerciții lexicale și gramaticale, formulate pe baza textului dat la subiectul I:
 - analiza morfologică a unor cuvinte din textul dat (*OJ*: substantive, adjective; verbe; *ON*: pronume), cu precizarea tuturor/anumitor categorii(lor) gramaticale;
 - *OJ+ON*: treceri de la singular la plural și invers ale unor grupuri de cuvinte flexibile sau propoziții; identificare în limba română a unor cuvinte care provin dintr-un cuvânt de origine (etimon) latinesc dat sau exerciții similare;
 - *ON*: identificarea în textul propus la subiectul I a unor termeni a căror rădăcină se poate regăsi în vocabularul actual al limbii române/al altor limbi moderne.

Subiectul III - 20 de puncte

- *OJ+ON*: completarea unui text lacunar în limba română cu informații/termeni în limba română/latină, relevanți pentru noțiunile de istorie, cultură și civilizație din programa de concurs sau identificarea afirmațiilor adevărate și a celor false dintr-o serie de 4-5 enunțuri, cu corectarea erorilor identificate în enunțurile false.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Bibliografie orientativă pentru elementele de istorie, cultură și civilizație:

- Titus Livius, *Ab Urbe condita/De la fundarea Romei*, Ed. Teora, București (sau alte ediții în limba română) - cărțile I, IV, V, VI
- Serge Bernstein - Pierre Milza, *Istoria Europei*, Ed. Institutul European, Iași, 1997 sau alte ediții (vol. I, capitolele 5-6)
- Eugen Cizek, *Mentalități și instituții romane*, Ed. Paideia, 2002 (aspectele din programa de concurs)

Clasa a X-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA LATINĂ

Morfologie:

- substantivul:
 - *OJ+ON*: declinările I-V;
- adjectivul:
 - *OJ+ON*: clasele I-II (cu gradele de comparație, inclusiv comparația neregulată);
- pronumele:
 - *OJ*: personal, reflexiv, posesiv, relativ, demonstrativele *hic*, *is* și *ille*;
 - *ON*: alte pronume demonstrative, inclusiv de întărire, de identitate etc. (fără pronumele nehotărâte);
- numeralul cardinal și ordinal;
- verbul:

- **OJ:** verbele regulate, verbele deponente și verbul *esse* la:
 - diateza activă: timpurile modurilor personale;
 - diateza pasivă: timpurile modurilor personale formate pe tema verbală a prezentului;
 - infinitivul prezent;
- **ON:** - verbele regulate, verbele deponente și verbul *esse* la:
 - diateza pasivă: timpurile compuse ale modurilor personale
 - infinitivul; participiul; gerunziul (*esse* și verbele regulate; verbele deponente);
 - verbele *ire*, *ferre* și compuşii lor la toate modurile și timpurile indicate mai sus (inclusiv cele prevăzute la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București pentru verbele regulate).

Sintaxă:

- sintaxa cazurilor:

- **OJ+ON:** funcțiile primare ale cazurilor - subiect, predicat verbal/nominal, nume predicativ, atribut (substantival/pronominal/adjectival), complement direct, complement indirect, complement de agent, complement circumstanțial de: loc, timp, mod, instrumental, sociativ, cauzal;

Notă: Se au în vedere funcțiile sintactice stabilite în gramaticile normative ale limbii latine (e.g. Maria Pârlog, *Gramatica limbii latine*, București, 1998 sau ediții ulterioare), prezente și în programele/manualele școlare aprobate la limba latină, prin urmare se impune recunoașterea diferențelor terminologice față de programele școlare gimnaziale în vigoare la limba și literatura română.

- sintaxa frazei:

- **OJ:** relația de coordonare și cea de subordonare între propoziții; subordonata relativă (atributivă/reală);
- **ON:** subordonata infinitivală (doar de tipul Ac. + infinitiv); subordonata participială absolută (Ablativul absolut).

Structura subiectelor

Subiectul I - 40 de puncte

- traducerea, din limba latină în limba română, a unui text din C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, de 40-50 de cuvinte la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv 50-60 de cuvinte la etapa națională

Textul este însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică. La etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, textul nu va conține subordonate infinitivale/participiale.

Subiectul II - 20/30 de puncte

- exerciții lexicale și gramaticale, formulate pe baza textului dat la subiectul I:
 - **OJ+ON:** analiza morfosintactică a unor cuvinte din textul dat (substantive, adjective; pronume și adjective pronominale; verbe), cu precizarea tuturor/anumitor categorii(lor) gramaticale;

- *OJ+ON*: transcrierea unor propoziții subordonate din textul dat, conform programei de concurs, cu precizarea anumitor aspecte sintactice (subiectul/predicatul lor, funcția sintactică la nivelul frazei etc.);
- *ON*: identificarea în textul propus la subiectul I a unor forme/secvențe de text care se supun anumitor criterii morfosintactice precizate în cerință (e.g., identificarea unui complement circumstanțial instrumental în cazul Abl.; transcrierea unui Ablativ absolut cu funcție temporală etc.).

Subiectul III - 20/30 de puncte

- retroversiune (traducere din limba română în limba latină): text de 15-25 de cuvinte, adaptat programei de concurs, după C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a XI-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA LATINĂ

Morfologie: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-X

Sintaxă:

- sintaxa cazurilor: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-X
- sintaxa frazei:
 - *OJ+ON*: subordonatele infinitivale (Ac. + inf; N. + inf.) și participiale (Ablativul absolut; participiala relativă/participiul coniunct);
 - *OJ+ON*: subordonatele relative: reale (atributive) și circumstanțiale (construite cu conjunctivul); relativele reale/atributive în stil indirect;
 - *OJ*: subordonata conjunctivală (cu funcție completivă sau subiectivă);
 - *ON*: subordonata interogativă indirectă; completiva cu *quod*.

LITERATURĂ LATINĂ

- *OJ*: M. Tullius Cicero - *In Catilinam*, I-IV;
- *ON*: M. Tullius Cicero - *Pro Milone*; *In Antonium („Filipice”)*, VII.

Structura subiectelor

Subiectul I - 50 de puncte

- traducerea literară, din limba latină în limba română, a unui text din C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, de 50-60 de cuvinte la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv 60-90 de cuvinte la etapa națională

Textul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică. În textul respectiv pot apărea propoziții

subordonate circumstanțiale, dar ele vor constitui o excepție la nivelul frazei; la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București se recomandă ca textul selectat din *De bello Gallico* să nu conțină subordonate circumstanțiale construite cu modul conjunctiv. La etapa națională, textul poate conține secvențe redactate în stil indirect sau/și cu anumite situații de *consecutio temporum* (pentru subordonatele studiate). Se recomandă însă, inclusiv pentru etapa națională, evitarea structurilor morfosintactice dificile precum: sintagmele/construcțiile gerundivale, conjugările perifrastice, secvențele extinse cu multe situații de *consecutio temporum* etc.

Subiectul II - 40 de puncte

- analiza literară a unui text bilingv (în limba latină și în traducere literară în limba română) din opera lui Cicero, conform programei de concurs - item subiectiv de tip eseu structurat (redactat în limba română, prin valorificarea fragmentului ciceronian); pentru etapa națională se pot propune două texte bilingve pentru o analiză literară comparativă.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a XII-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA LATINĂ

Morfologie: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-XI

Sintaxă: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-XI

LITERATURĂ LATINĂ

- *OJ*: Catullus, *Carmina* (lirica erotică, poezia epigramatică); Vergilius, *Aeneis*, cărțile I-VI;
- *ON*: Vergilius, *Aeneis*, cărțile VII-XII; Horatius, *Carmina*.

Structura subiectelor

Subiectul I - 50 de puncte

- traducerea literară, din limba latină în limba română, a unui text de 70-100 de cuvinte din opera lui M. Tullius Cicero, *In Verrem* (la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București), respectiv *In Antonium* (se adaugă la etapa națională)

Textul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică. În textul respectiv pot apărea propoziții subordonate circumstanțiale, dar, la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, ele vor constitui o excepție la nivelul frazei. La etapa națională, textul poate conține secvențe redactate în stil indirect sau/și cu anumite situații de *consecutio temporum* (pentru subordonatele studiate). Se recomandă însă, inclusiv pentru etapa națională, evitarea structurilor morfosintactice dificile precum: sintagmele/construcțiile gerundivale, conjugările perifrastice, secvențele extinse cu multe situații de *consecutio temporum* etc.

Subiectul II - 40 de puncte

- analiza literară a unui text bilingv (în limba latină și în traducere literară în limba română) dintr-o operă poetică precizată în programa de concurs: item subiectiv de tip eseu

structurat (redactat în limba română, prin valorificarea fragmentului ciceronian); pentru etapa națională se pot propune două texte bilingve pentru o analiză literară comparativă.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Grup de lucru pentru elaborarea Anexei 1:

Theodor Georgescu, Universitatea din București
Alexandru Dudău, C. N. „Gheorghe Șincai”, Cluj-Napoca
Dorica Coca, C. N. „A. T. Laurian”, Botoșani
Alexandru Popp, C. N. „George Coșbuc”, București
Alla Apopei, L. T. „Vasile Alecsandri”, Iași
Ioana Zidărescu, C. N. „Unirea”, Târgu-Mureș
Anca Anușcă-Popa, L. T. „Emil Racoviță”, Vaslui

ANEXA 2

la Regulamentul specific al Olimpiadei naționale de limbi clasice: greacă veche, latină

Programa de concurs și precizări privind structura subiectelor

Limba greacă veche (elină) - clasele IX-XII

Programa de concurs și precizări privind structura subiectelor

Notă

Marcatori textuali utilizați în prezenta programă de concurs:

OJ = conținuturi pentru olimpiada/etapa județeană/a sectoarelor municipiului București;
ON = conținuturi pentru olimpiada/etapa națională, care se adaugă celor deja prevăzute pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București.

Clasa a IX-a

Domenii de conținut. Conținuturi**LIMBA GREACĂ**

- substantivul:
 - *OJ*: declinările I-II (fără substantive contrase și declinarea a II-a attică);
 - *ON*: declinarea a III-a (doar temele terminate în oclisivă, mai puțin cele terminate în grupul -ντ).
- adjectivul:
 - *OJ+ON*: adjectivele de clasa I (fără gradele de comparație);
- pronumele:
 - *OJ*: pronumele demonstrativ *αὐτός*;
 - *ON*: pronumele personal;
- verbul (doar forme la diateza activă):
 - *OJ*: verbele regulate (în -ω): indicativul prezent și imperfect; verbul *εἶναι*: indicativul prezent;
 - *ON*: verbele regulate (în -ω, fără verbele contrase): aoristul sigmatic; verbul *εἶναι*: indicativul imperfect și viitor; verbele contrase: indicativul prezent;
- numeralele cardinale de la 1 la 10.

ELEMENTE DE CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE greacă

- *OJ*: - elemente de mitologie greacă: corespondentul roman, reprezentările și funcțiile zeilor Ares, Athena, Poseidon;

- **ON:** - elemente de mitologie greacă: corespondentul roman, reprezentările și funcțiile zeilor Apollo, Hermes, Aphrodita, Hephaistos, Zeus.

Concurenții trebuie să cunoască un pasaj mitic reprezentativ pentru fiecare dintre zeii menționați, căruia să-i poată desprinde semnificația prin raportare la imaginea/funcțiile divinității respective sau la mentalitatea greacă, în general.

Structura subiectelor

Subiectul I - 30/40 de puncte

- traducerea, din limba greacă în limba română, a unui text (eventual adaptat) din *Noul Testament*, de 25-35 de cuvinte pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv 30-40 de cuvinte pentru etapa națională

Pentru orice element din text care depășește nivelul programei de concurs, vor fi oferite în cadrul subiectului explicații punctuale sau, după caz, chiar traducerea cuvântului/sintagmei. De asemenea, se va oferi un indiciu de decriptare a sensului global al textului (e.g. titlu, frază inițială în limba română). Textul va conține preponderent propoziții principale, autonome sau coordonate. Nicio frază nu trebuie să fie alcătuită din mai mult de trei propoziții. Concurenții trebuie însă familiarizați cu aspectele generale ale temii. Se recomandă, în alegerea textului, evitarea prezenței unor termeni care pun probleme complexe de polisemantism, îngreunând astfel inutil, pentru competențele vizate aici, lucrul cu dicționarul.

Subiectul II - 30 de puncte

- exerciții gramaticale:
 - analiza morfologică a unor cuvinte din textul propus spre traducere (substantive, adjective, verbe, pronume - conform programei de concurs), cu precizarea tuturor/anumitor categorii(lor) gramaticale;
 - alte tipuri de exerciții gramaticale (sau/și lexico-gramaticale), de diverse tipuri, conform programei școlare.

Se recomandă autorilor de subiecte integrarea itemilor de acest tip în cadrul subiectului cu text grecesc, valorificându-se astfel cuvinte sau sintagme al căror sens concurenții îl vor fi aflat deja, traducând cu ajutorul dicționarului pasajul dat.

Subiectul III - 20/30 de puncte

- **OJ+ON:** unul sau doi itemi de verificare a cunoașterii și a capacității de valorificare în diverse contexte a elementelor de cultură și civilizație greacă studiate. Exemple de itemi recomandați:
 - chestionar cu întrebări punctuale sau scurte explicații/prezentări ale unor elemente de cultură și civilizație, pe baza unei/unor imagini;
 - completare de text lacunar în limba română, referitoare la aspectele de mitologie vizate de programa de concurs;
 - exerciții de (in)validare a unor afirmații (de tipul „adevărat”/„fals”), însoțite de justificarea opțiunilor.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a X-a

Domenii de conținut. Conținuturi**LIMBA GREACĂ**Morfologie:

- substantivul: integral, conform programei școlare (dar fără noțiunile care presupun cunoștințe teoretice avansate: declinarea a II-a attică, substantive contrase, anormale, forme rar uzitate, declinarea a III-a - temele în vocală și temele în diftongi etc.)
- adjectivul: clasele I-II (inclusiv gradele de comparație, dar fără comparația neregulată);
- pronumele: personal, posesiv, relativ, demonstrativ
- verbul:
 - *OJ*: verbele regulate (în $-\omega$), dar fără verbele contrase: diateza activă - timpurile indicativului (fără perfect și mai mult ca perfect); participiul prezent și aorist; verbul *εἶναι*: timpurile indicativului;

Nota bene! Nu se cere cunoașterea aoristului format pe radical atematic; în cazul aoristului radical tematic se va oferi trimiterea la forma de dicționar. De asemenea, nu se va urmări cunoașterea aoristului și a viitorului la diateza pasivă.;

- *ON*: - verbele regulate (în $-\omega$), inclusiv cele medii în $-\omicron\mu\alpha\iota$: diateza medie - modul indicativ (fără perfect și mai mult ca perfect); infinitivul prezent activ și medio-pasiv, folosit ca subiect/complement; participiul viitor;
 - numeralul cardinal și ordinal (doar formele ușor identificabile în dicționar, pentru subiectul de traducere).

Sintaxă:

- sintaxa cazurilor:
 - *OJ+ON*: funcțiile primare ale cazurilor - subiect, predicat verbal/nominal, nume predicativ, atribut (substantival/pronominal/adjectival), complement direct, complement indirect, complement de agent, complement circumstanțial de: loc, timp, mod, instrumental, sociativ, cauzal;
- sintaxa frazei:
 - *OJ*: relația de coordonare și cea de subordonare între propoziții; subordonata relativă (atributivă/reală);
 - *ON*: subordonata participială relativă (participiul conjunct), fără precizarea valorii/funcției sintactice.

Structura subiectelor

Subiectul I - 40/50 de puncte

- traducerea, din limba greacă în limba română, a unui text (eventual adaptat) din *Noul Testament*, de 30-40 de cuvinte pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv 40-50 de cuvinte pentru etapa națională

Pentru orice element din text care depășește nivelul programei de concurs, vor fi oferite în cadrul subiectului explicații punctuale sau, după caz, chiar traducerea

cuvântului/sintagmei. De asemenea, se va oferi un indiciu de decriptare a sensului global al textului (e.g. titlu, frază inițială în limba română). Se recomandă, în alegerea textului, evitarea prezenței unor termeni care pun probleme complexe de polisemantism, îngreunând astfel inutil, pentru competențele vizate aici, lucrul cu dicționarul.

Subiectul II - 30 de puncte

- exerciții gramaticale:

- analiza morfologică și sintactică a unor cuvinte din textul propus spre traducere (substantive, adjective, verbe, pronume - conform programei de concurs), cu accent pe identificarea aspectelor nou studiate;
- identificarea în textul dat de cuvinte/sintagme/propoziții care să corespundă anumitor criterii morfosintactice precizate în cerință.

Se recomandă, așadar, autorilor de subiecte integrarea itemilor de acest tip în cadrul subiectului cu text grecesc, valorificându-se astfel cuvinte sau sintagme al căror sens concurenții îl vor fi aflat deja, traducând cu ajutorul dicționarului pasajul dat.

Subiectul III - 10/20 de puncte

- retroversiune (traducere din limba română în limba greacă veche): text de 10-20 de cuvinte, adecvat programei de concurs, fie elaborat de către autorii de subiecte, fie din *Noul Testament*.

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a XI-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA GREACĂ

Morfologie:

- morfologia numelui: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-X;
- morfologia verbului: verbele regulate (în $-\omega$), inclusiv cele medii și contrase, la diateza activă și cea medio-pasivă, (fără modul optativ).

Nota bene! Nu este necesară cunoașterea aoristului format pe radical atematic și nici a formelor speciale de pasiv.

Sintaxă:

- sintaxa cazurilor: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-X
- sintaxa frazei:
 - *OJ*: subordonatele relative și cele participiale (participiala relativă/participiul conjunct, Genitivul absolut);
 - *ON*: subordonatele infinitivale.

LITERATURĂ GREACĂ

- *OJ*: epopeea homerică - *Iliada*: cânturile I, IV-VI, IX;

Se recomandă ediția bilingvă apărută la Ed. Teora (trad. G. Murnu, București, 1999) sau traducerea (Dan Slușanschi) apărută la Ed. Paideia / Humanitas.

- ON: epopeea homerică - *Iliada*: cânturile XVI-XXIV.

Structura subiectelor

Subiectul I - 50/60 de puncte

- traducerea literară, din limba greacă veche în limba română, a unui text din opera lui Xenophon, *Anabasis*, de 30-50 de cuvinte pentru etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, respectiv 40-60 de cuvinte pentru etapa națională.

Textul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică.

Subiectul II - 30/40 de puncte

- analiza literară în limba română a unui text bilingv (prezentat în limba greacă și în traducere literară în limba română) din *Iliada*, conform programei de concurs - item subiectiv de tip eseu structurat, redactat în limba română, prin valorificarea fragmentului din *Iliada*

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Clasa a XII-a

Domenii de conținut. Conținuturi

LIMBA GREACĂ

Morfologie: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-XI (cu evitarea formelor verbelor în -μι)

Sintaxă: integral, conform programelor școlare pentru clasele IX-XI

N. B. În textul propus pentru traducere (subiectul I) pot apărea propoziții subordonate circumstanțiale, dar, la etapa județeană/a sectoarelor municipiului București, ele vor constitui o excepție la nivelul frazei. Se recomandă, inclusiv pentru etapa națională, evitarea structurilor morfosintactice dificile.

LITERATURĂ GREACĂ

- OJ: Platon - *Apologia* (*Apărarea lui Socrate*);
- ON: Sfântul Vasile cel Mare - *De legendis gentilium libris; Homilia de spiritu sancto*.

Structura subiectelor

Subiectul I - 50/60 de puncte

- traducerea literară, din limba greacă veche în limba română, a unui text de 40-70 de cuvinte din opera lui Platon, *Apologia*, sau (doar la etapa națională) din Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii (De legendis gentilium libris, Homilia de spiritu sancto)*.
Textul nu va fi adaptat, dar poate fi însoțit de un titlu sugestiv pentru conținutul pasajului propus spre traducere, precum și de precizări/explicații clarificatoare pentru anumite elemente dificile de lexic sau gramatică.

Subiectul II - 30/40 de puncte

- analiza literară în limba română a unui text bilingv (prezentat în limba greacă și în traducere literară în limba română) din Platon, *Apologia* (etapa județeană/a sectoarelor municipiului București) sau Sfântul Vasile cel Mare, *Omiliile* precizate în programa de concurs (se adaugă la etapa națională): item subiectiv de tip eseu structurat (redactat în limba română, prin valorificarea fragmentului propus spre analiză)

Din oficiu se acordă 10 puncte.

Grup de lucru pentru elaborarea Anexei 2:

Alexandru Dudău, C. N., „Gheorghe Șincai”, Cluj-Napoca (coordonator)

Diana Baraboi, Seminarul Teologic Ortodox, București

Mirela Nazâru, C. N. „Dr. I. Meșotă”, Brașov

Monica Ghera, L. T. „Nikolaus Lenau”, Timișoara

Dorica Coca, C. N. „A. T. Laurian”, Botoșani